

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 17Csp/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920201396
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Ďurková
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7920201396.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Renatou Ďurkovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava proti žalovanému: I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. mája XXX/XX, XXX XX Z., v konaní o zaplatenie 2.790,70 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 81,16 Eur s príslušenstvom zastavuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.630,46 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy od 25.08.2017 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamieťa.

IV. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 16% voči žalovanému.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 30.03.2020 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2.790,70 Eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 25.08.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalovaný uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu dňa 19.10.2015 zmluvu o pôžičke č. 5025581, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 2.933,41 Eur, lehota splatnosti 120 mesiacov s výškou splátky 58,47 Eur až do celkovej výšky pôžičky 7.016,40 Eur. Žalovaný uhradil sumu 1.221,79 Eur. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku. Listom zo dňa 25.06.2017 vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok. Žalobca využil oprávnenie a dňa 18.08.2017 úver zosplatnil, o čom žalovaného informoval listom zo dňa 19.08.2017.

2. Na preukázanie uvedených skutkových tvrdení žalobca ako dôkazy označil a pripojil zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predžalobnú upomienku, doručenkú, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľad splátok a úhrad, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, informáciu k výpočtu RPMN a všeobecné podmienky.

3. Súd vo veci vydal dňa 29.04.2020 platobný rozkaz, proti ktorému podal v zákonnej lehote žalovaný odpor. V podanom odpore žalovaný uviedol, že nárok žalobcu považuje za neopodstatnený a nesúhlasí s povinnosťou zaplatiť mu uloženú povinnosť. Ďalej žalovaný uviedol, že platobný rozkaz je v rozpore s ust. § 179 ods. 9 zák. č. 40/1964 OZ, zmluva obsahuje zmluvné dojednania, ktoré sú pre rozpor s viacerými ustanoveniami zákona a s dobrými mravmi. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 OZ. Žalovanému bola poskytnutá pôžička pri úrokovej sadzbe 22,02 % ročne, pričom úrokové miery podobného úveru v bankách pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v mesiaci 10/2015

boli vo výške 9,88% ročne, teda v tomto prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje úrok mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Od podanie žaloby uhradil žalobcovi sumu 51,16 Eur, okrem sumy 1.221,79 Eur, čo potvrdil žalobca. Žalovaný namietal aj zosplatnenie úveru, keď je názoru, že žalobcom uplatnené právo je v rozpore s ust. § 53 ods. 9 OZ a úver sa ešte nestal splatným, tiež je názoru, že žalobca nemá nárok na úhradu úroku z omeškania z celého záväzku žalovaného odo dňa 25.08.2017, žalobca má nárok na úhradu len tej ktorej omeškanej splátky ku dňu podania žaloby ako aj úroku z omeškania odo dňa doručenia žaloby súdu len z tej ktorej omeškanej mesačnej splátky. Navrhol, aby súd žalobu zamietol.

4. Žalobca k odporu žalovaného doručil súdu repliku, kde uviedol, že zmluva bola riadne podpísaná oboma zmluvnými stranami, teda boli splnené základné zákonné predpoklady pre platnosť právneho úkonu. Žalovaný nebol k podpisu zmluvy žiadnym spôsobom nútený. Žalovaný bol s parametrami zmluvy riadne oboznámený. K dátumu zosplatnenia žalobca z predpísaných 21. splátok evidoval úhradu 17. splátok, teda žalovaný sa dostal do omeškania s 18. splátkou splatnou 20.04.2017. Z hľadiska naplnenia podmienok uvedených v čl. 11 bod 11.4 zmluvných podmienok, kedy musí veriteľ evidovať omeškania jednej splátky počas doby dlhšej ako 3 mesiace, tak zosplatnenie v prejednávanej spore nastalo vo vzťahu k splátke splatnej 20.07.2017. Žalobca musel v zmysle zákona čakať na splatnosť troch po sebe nasledujúcich splátok a preto v dôsledku plnenia zákonného predpokladu sa javí ako nedôvodné, aby uvedené splátky podliehali premlčaniu. Zároveň žalobca zobral žalobu o zaplatenie sumy 51,16 Eur z dôvodu úhrady zo strany žalovaného po podaní žaloby, späť a v tejto časti navrhol konanie zastaviť.

5. Žalovaný v duplike zo dňa 16.07.2020 uviedol sa pridržiavať svojich doterajších tvrdení a uviedol, že neprimerane vysoké úroky v zmluve sú v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný ďalej citoval ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. a uviedol, že veriteľ je povinný skúmať bonitu dlžníka, pričom žalovaný je názoru, že žalobca nepredložil konajúcemu sumu dôkazov o tom, že veriteľ skúmal jeho bonitu, že neskúmal príjem žalovaného, výšku jeho výdavkov, vyživovacie povinnosti žalovaného voči maloletým deťom, ako aj výšku jeho mesačných splátok iných už poskytnutých úverov, preto podľa názoru žalovaného je potrebné tento úver považovať za bezúročný a bez poplatkov a tiež, že úver sa ešte nestal splatným.

6. Zmluvou o postúpení pohľadávok bola pohľadávka voči žalovanému, ktorá je predmetom tohto konania, postúpená na žalobcu. Tunajší súd uznesením č. k. 17Csp/54/2020-114 zo dňa 09.10.2020 pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu.

7. Podaním doručeným súdu dňa 31.12.2020 žalobca zobral žalobu v časti o zaplatenie sumy 30 Eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť z dôvodu úhrad zo strany žalovaného po podaní žaloby.

8. Súd sa oboznámil so žalobným návrhom a jeho prílohami a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Žalobca podal žalobu tak, ako je to popísané v bode 1. tohto odôvodnenia.

10. Dňa 19.10.2015 spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. a žalovaný uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť v prospech žalovanému ako dlžníkovi pôžičku vo výške 2.933,41 Eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť veriteľovi dlžnú sumu spolu s dohodnutým úrokom. Žalovaný sa zaviazal poskytnutú pôžičku splatiť v 120 mesačných splátkach po 58,47 Eur, ročná percentuálna miera nákladov dojednaná v zmluve predstavuje 22,02%, priemerná hodnota RPMN 15,44% a fixná ročná úroková sadzba 22,02%. Celková čiastka pôžičky na vrátenie predstavuje sumu 6.818,40 Eur (podľa zmluvy), podľa vyjadrenia žalobcu v žalobe až do celkovej sumy pôžičky vo výške 7.016,40 Eur. Prvá splátka bola splatná dňa 20.11.2015, ďalšie splátky splatné vždy k 20. dňu v mesiaci, termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na 10/2025. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli aj Zmluvné podmienky.

11. Žalovaný do podania žalobného návrhu uhradil právnenému predchodcovi žalobcu sumu 1.221,79 Eur tak ako to vyplýva z prehľadu splátok a úhrad žalovaného predloženého žalobcom.

12. Nakoľko žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami zmluvy právny predchodca žalobcu listom zo dňa 25.06.2017 označeným ako „predžalobná upomienka“ vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na splátkach v celkovej výške

175,41 Eur a upozornil žalovaného, že v prípade, ak dlžnú splátku splatnú v mesiaci 04/2017 neuhradí, bude právny predchodca žalobcu oprávnený úver zosplatiť.

13. Nakoľko k uhradeniu dlžnej splátky zo strany žalovaného nedošlo, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 19.08.2017 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ oznámil žalovanému, že jeho dlh z predmetnej Zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu a žiadal žalovaného o jeho úhradu.

14. Podľa špecifikácie žalovanej sumy uvedenej v žalobnom návrhu žalovaná suma pozostáva z: istiny 4.012,49 Eur, nákladov na vymáhanie 22,30 Eur, po odrátaní prijatých úhrad v sume 1.221,79 Eur, t. j. suma 2.813 Eur po odrátaní sumy 22,30 Eur, ktoré si žalobca v konaní neuplatňuje. Žalobca si teda v konaní uplatňuje sumu 2.790,70 Eur.

15. Žalobca sa stal vlastníkom pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., Všeobecná úverová banka, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, z čoho vyplýva aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Aplikované zákonné ustanovenia :

16. V zmysle čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

17. Podľa Prílohy k Občianskemu zákonníku je Smernica Rady č. 93/13 EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34) prebratá do právneho poriadku SR z právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie.

18. Podľa článku 6 bod 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

19. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

20. Podľa § 491 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

24. Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

25. Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia,

sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

26. Podľa § 53 ods. 1,2,3,4 písm. k), 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

27. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Podľa § 4 ods.6 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ak sa zmluva medzi predávajúcim a spotrebiteľom uzatvára písomne a obsahuje ustanovenia, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ale nemohol ovplyvniť ich obsah, predávajúci je povinný zmluvné podmienky formulovať zrozumiteľne. V pochybnostiach platí výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, ibaže súlad týchto podmienok so zákonom je predmetom kontroly orgánu dozoru.

29. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

30. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

31. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom

32. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

33. Podľa § 9 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

34. Podľa § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

35. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1.

36. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

37. Podľa § 3 nariadenia vlády č.87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

38. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Právny z á v e r :

39. Predmetom sporu je nárok žalobcu na zaplatenie sumy 1.704,51 Eur s prísl. titulom neplnenia zmluvnej povinnosti žalovaným vyplývajúcej zo zmluvy o pôžičke.

40. Z obsahu spisu v prejednávanej veci je zrejmé, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ, t. j. ako osoba, ktorá konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, t. j. ako osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. S poukazom na uvedené je predmetnú zmluvu o úvere potrebné považovať svojou povahou za zmluvu spotrebiteľskú.

41. V právnom poriadku Slovenskej republiky je úverová zmluva absolútnym obchodným vzťahom, ktorá sa v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka spravuje úpravou podľa Obchodného zákonníka (§ 479 a nasl.), pričom túto úpravu možno aplikovať bez ohľadu na to, či je úver poskytovaný spotrebiteľovi alebo podnikateľskému subjektu. Zároveň však podľa charakteru zmluvy (t.j. formulárová predtlač a podnikateľ - fyzická osoba) ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahuje špeciálna úprava obsiahnutá v § 52 ods. 2, posledná veta OZ a v osobitnom zákone č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

42. Vzhľadom na skutočnosť, že v prejednanom prípade sa jedná o spor spotrebiteľský, tak nárok uplatnený žalobcom podlieha súdnej kontrole.

43. Vzhľadom na uvedené, má súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník, platne uzavreli dňa 19.10.2015 zmluvu označenú ako "Zmluva o spotrebiteľskom úvere", na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2.933,41 Eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v 120 mesačných splátkach po 56,82 Eur, pričom bola dohodnutá fixná výška úrovej sadzby 22,02%, RPMN vo výške 22,02%, priemerná hodnota RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 15,44%, celkové náklady spotrebiteľa 3.884,99 Eur a celková čiastka úveru 6.818,40 Eur. Termín prvej splátky bol dohodnutý na deň 20.11.2015, termín konečnej splatnosti úveru 10/2025, ďalšie splátky boli splatné vždy k 20. dňu v mesiaci. Žalovaný na úver zaplatil 1.221,79 Eur. Tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporu sporné.

44. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

45. Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

46. Preskúmaním zmluvy o úvere súd zistil, že dohodnutá výška úrokov je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci október 2016 pri úveroch nad 5 rokov na úrovni 9,88% ročne. Dohodnutá výška úrokov 22,02% ročne uvedená v zmluve podstatne viac prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam mesiaci október 2016. Porovnaním dohody o úrokoch s obvykle požadovanými úrokmi na finančnom trhu v obdobných prípadoch vyplýva, že takto dojednaný úrok nie akceptovateľný a je v rozpore s dobrými mravmi. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s dobrými mravmi, t. j. pravidlami morálneho charakteru, ktoré sú všeobecne platné a uznávané v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Odo 1022/2004, sp. zn. 21Cdo 1484/2004). Je pravdou, že nebankový subjekt pri poskytovaní úverov podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého až úžerného úroku. Dohodnutá úroková sadzba vo výške 22,02% ročne je v rozpore s dobrými mravmi a preto je zmluva v tejto časti v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

47. Vzhľadom k tomu, že súd vyhodnotil zmluvu o pôžičke za bezúročnú v dôsledku neplatného dojednania úrokov odporujúcich dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka), súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi zvyšok istiny. Veriteľ preukázateľne poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 2.933,41 Eur, z ktorých žalovaný splatil sumu vo výške 1.302,95 Eur (1.221,79 + 81,16 Eur) zaviazal žalovaného k úhrade dlžnej istiny vo výške 1.630,46 Eur (2.000 poskytnutý úver - 923,28 Eur uhradená suma) a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

48. Súd na margo veci poznamenáva, že súdna prax sa značne kriticky vyjadřila už aj k rádovo nižším úrokovým sadzbám.

49. Rovnako podľa ide o RPMN, táto je v zmluve uvedená vo výške 22,02%, rovnako ako úroková sadzba. K tomu súd udáva, že medzi základné informácie, ktoré je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi už pri ponuke spotrebiteľského úveru patrí nielen úrok z úveru, ale aj všetky poplatky, resp. akékoľvek náklady účtované veriteľom spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru. Ročná percentuálna miera nákladov vyjadřuje porovnateľné číslo, ktoré má slúžiť spotrebiteľovi pre komparáciu ponúk rôznych finančných inštitúcií, a tým umožniť mu vybrať si najvýhodnejší úver podľa svojich potrieb. Vypočítava sa z výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa, ktoré sú so spotrebiteľským úverom spojené. Žalobca nezahrnul všetky náklady, ktoré súvisia so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to odplatu do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, výška RPMN v predmetnej zmluve obsahuje nesprávnu hodnotu, keďže ročnou percentuálnou mierou nákladov sa rozumejú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Odplata nebola zahrnutá do celkových nákladov, v dôsledku čoho údaj o RPMN je nesprávny v neprospech spotrebiteľa, ako aj údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (zahŕňajúcej celkové náklady spotrebiteľa). Dojednaná odplata bola súčasťou formulárovej spotrebiteľskej zmluvy, ktorej výšku žalobca nezahrnul do splácania pravidelnej mesačnej splátky (periodicita, splatnosť spolu s plátbou anuitnej splátky), podliehala výpočtom obligatórnych náležitostí zmluvy, s absenciou ktorých sa rovnako spája sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

50. Žalobca v časti o zaplatenie sumy 81,16 Eur s príslušenstvom s prislúchajúcim úrokom z omeškania zobral žalobu späť a navrhol konanie v tejto časti konanie zastaviť, z dôvodu, že po podaní žaloby žalovaný v prospech žalobcu uhradil dňa 18.02.2020 sumu 25,58 Eur, dňa 16.03.2020 sumu 25,58 Eur a dňa 18.06.2020 sumu 30 Eur, spolu po podaní žaloby žalovaný uhradil 81,16 Eur, preto súd konanie v časti o zaplatenie sumy 81,16 Eur zastavil.

51. Žalovaný namietal neplatné zosplatenie úveru. Súd je názoru, že veriteľ dodržal postup upravený v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého predtým ako vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, upozornil spotrebiteľa na právo žiadať zaplatenie všetkých splátok jednorazovo na základe spotrebiteľského úveru, keď najprv výzvou zo dňa 25.06.2017 upozornil žalovaného na omeškание s nezaplatením splátky splatnej v mesiaci 04/2017 a zároveň ho upozornil na právo žalobcu úver zosplatiť. Výzvu žalovaný podľa pripojenej doručky prevzal dňa 29.06.2017 (čl. 29 spisu). Následne

žalobca listom zo dňa 19.08.2017 oznámil žalovanému, že jeho dlh z úverovej zmluvy č. 5025581 sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Z prehľadu splátok a úhrad zo strany žalovaného jednoznačne vyplýva, že žalovaný sa dostal prvý krát do omeškania so zaplatením splátky splatnej dňa 20.11.2016, druhá nezaplatená splátka bola splátka splatná dňa 20.12.2016 a tretia nezaplatená splátka bola splátka splatná dňa 20.04.2017, tak ako to správne uviedol žalobca vo výzve adresovanej žalovanému zo dňa 25.06.2017. Preto súd je názoru, že je daná aj aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní, nakoľko právny predchodca žalobcu postúpil úver, ktorý bol platne zosplatený.

52. Súd sa v tomto konaní zaoberal aj otázkou premlčania nároku žalobcu a uvádza, že nárok žalobcu nie je premlčaný. Súd zdôrazňuje, že v prípadoch dlhov zo spotrebiteľských zmlúv, pri posúdení otázky začatia plynutia premlčacej doby zosplateného dlhu (mimo už splatných splátok) je možné použitie ust. § 103 veta druhá OZ, iba za súčasnej aplikácie ust. § 565 OZ a ust. § 53 ods. 9 OZ pri jeho výklade. Pri stanovení začatia plynutia premlčacej doby podľa § 103 OZ odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú sa stal zročný celý dlh, v prípadoch spotrebiteľských zmlúv, nemožno vychádzať iba z doslovného znenia tohto ustanovenia, ale pri jeho výklade je potrebné zohľadniť špeciálnu úpravu obsiahnutú v § 53 ods. 9 OZ, v dôsledku čoho sa v týchto prípadoch k právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky musí pripojiť aj právna udalosť uplynutia troch mesiacov od omeškania s jej plnením. S takouto ďalšou udalosťou však ust. § 103 OZ, rovnako ako ani § 565 OZ explicitne nepočíta. Pri zohľadnení potreby uplynutia troch mesiacov, premlčacia doba predčasne zosplateného dlhu (§ 565 OZ) zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na úpravu § 53 ods. 9 OZ až uplynutím troch mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplateniu dlhu. Inak povedané, za splátku, ktorá vyvolala zosplatenie je potrebné považovať až v poradí tretiu (nezaplatenú) splátku, poslednú zročnú splátku pred zosplatením (uznesenie Krajského súdu v Košiciach, 5CoCsp/17/2020 z 25.02.2021). V prejednávanej veci ako súd uviedol v odseku 50. odôvodnenia rozsudku, treťou nezaplatenou splátkou bola splátka splatná dňa 20.04.2017, uplynutím troch mesiacov od zročnosti tejto splátky začala plynúť 3-ročná premlčacia doba (20.07.2017) a uplynula 21.07.2020, pričom žalobca podal žalobu na súd dňa 30.03.2020, teda pred uplynutím trojročnej premlčacej doby.

53. Keďže sa žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, zaviazal ho súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to od 25.08.2017 do zaplatenia, teda po uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty žalobcom žalovanému od oznámenia o vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru.

54. Žalovaný v konaní namietal aj to, že veriteľ neskúmal jeho bonitu, teda pred poskytnutím úveru neskúmal príjem žalovaného, výšku jeho výdavkov, či vyživovaciu povinnosť žalovaného voči maloletým deťom. K tomu súd udáva, že zo samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že žalovaný mal ďalších päť záväzkov a to voči spoločnosti Quatro vo výške 180,35 Eur a vo výške 139,45 Eur, spoločnosti Slovenská požičovňa vo výške 472,88 Eur a 940,73 Eur a spoločnosti HT vo výške 139,45 Eur, spolu záväzky žalovaného ku dňu podpisu predmetnej zmluvy predstavovali 1.200 Eur. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný ako klient je neprímerane rizikový a teda už len pri posúdení týchto podkladov, ktoré mal žalobca k dispozícii pri skúmaní bonity klienta, teda pri posudzovaní ex ante, mohol dôjsť k záveru, že úver klientovi nemal byť poskytnutý pre nedostatočnú kredibilitu. Aj táto skutočnosť, že žalobca nedostatočne skúmal bonitu žalovaného vedie k záveru, že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov a teda žalobca má nárok iba na vrátenie istiny, rozdielu medzi poskytnutým úverom a uhradenými finančnými prostriedkami zo strany žalovaného, teda na zaplatenie sumy 1.630,46 Eur, tak ako súd v konaní rozhodol.

Zo súdnej praxe:

55. Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou (pozri Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014).

56. Úrok z pôžičky vo výške odporujúcej dobrým mravom, s ktorým zákon spája absolútnu neplatnosť nemožno obhajovať ani princípom zmluvnej slobody. Zmluvná sloboda účastníkov právneho vzťahu nie

je neobmedzená a nesmie vybočiť z určitých právom akceptovateľných hraníc. Jednou z týchto hraníc je i inštitút dobrých mravov (1MCdo 1/2009 /NS SR/, 21Cdo 1484/2004 /NS ČR/).

57. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Najvyšší súd poukázal nato, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané úroky (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktorý v rozsudku 5Cdo 26/11zo dňa 26.04.2012).

58. O trovách konania súd rozhodol podľa týchto ustanovení:

59. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

60. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

61. Podľa § 255 ods. 2, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

62. Žalobca v konaní uplatňoval sumu 2.790,70 Eur a bol úspešný do sumy 1.630,46 Eur. V percentuálnom vyjadrení úspech žalobcu predstavuje 58% a úspech žalovaného 42%. Po odrátaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu, úspech žalobcu predstavuje 16%. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku, vyšším súdnym úradníkom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa ust. §-u 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. §-u 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. §-u 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.